

Polski Komitet Normalizacyjny

Raport roczny 2004

SPIS TREŚCI

List Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego	5
List Przewodniczącego Rady Normalizacyjnej przy PKN	7
1. System normalizacyjny	9
2. Najważniejsze wydarzenia 2004 roku	13
3. Opracowywanie Polskich Norm	18
4. Działalność wydawnicza	24
5. Usługi informacyjne	25
6. Sprzedaż norm i innych produktów normalizacyjnych	26
7. Współpraca międzynarodowa	29
8. Działalność szkoleniowa	33
9. Finansowanie działalności normalizacyjnej	33

Warszawa, 2005 r.

Szanowni Państwo,

W 80-letniej historii Polskiego Komitetu Normalizacyjnego rok 2004 był szczególnie, niezwykle ważny, z wielu powodów.

1 stycznia 2004 r. PKN został pełnoprawnym członkiem europejskich organizacji normalizacyjnych CEN i CENELEC. Trudno przecenić ten fakt w sytuacji, gdy 1 maja 2004 roku Polska stała się członkiem Unii Europejskiej, a przed naszymi przedsiębiorcami otworzyła się perspektywa działań we wspólnym europejskim obszarze gospodarczym. Dzięki członkostwu PKN w CEN i CENELEC uzyskaliśmy możliwość wpływania na kształt europejskiej normalizacji, z pewnością stało się to dodatkowym atutem działalności PKN. Mamy świadomość, że nasza obecność we wspólnej Europie oznacza między innymi sprostanie konkurencji w dziedzinie przemysłu, handlu i usług, a dostosowanie się do obowiązujących standardów i systemów normalizacyjnych jest tu warunkiem koniecznym.

Wiele energii włożyliśmy w prace związane z procesem dostosowania Polskich Norm do norm europejskich.

Do zbioru PN liczącego ponad 26000 pozycji wprowadziliśmy ponad 12000 norm europejskich, wycofując wszystkie normy sprzeczne z EN. Do systemu PN włączyliśmy ponad 90% norm europejskich. To wysoki wskaźnik. Pragnę zauważyć, że harmonizacja Polskich Norm z normami europejskimi to proces ciągły, który wymaga od nas bezustannej, intensywnej pracy. Czynimy wszystko, by temu wyzwaniu sprostać.

W 2004 roku w ramach programu PHARE odbyły się 3 spotkania reprezentantów polskiego biznesu z przedstawicielami europejskiej normalizacji oraz europejskiego biznesu – w Białymstoku, w Nadarzynie i w Łodzi. Spotkania te będą kontynuowane w roku 2005, gdyż konieczne jest doprowadzenie w Polsce do sytuacji, w której krajowy biznes, na wzór krajów „starej Unii Europejskiej”, aktywnie, także pod względem finansowym, uczestniczy w pracach normalizacyjnych PKN.

28 października 2003 roku prezes PKN podjął decyzję o rozpoczęciu procesu wdrażania systemu zarządzania jakością w Polskim Komitecie Normalizacyjnym. Efektem tej decyzji było powołanie w PKN Pełnomocnika ds. Systemu Zarządzania Jakością oraz Zespołu Roboczego składającego się z 10 grup roboczych do współpracy z Pełnomocnikiem ds. Zarządzania Jakością. W ramach kolejnych działań przeprowadzono szkolenia dla Zespołu Roboczego oraz kadry kierowniczej. Prace nad dokumentacją systemu trwały 5 miesięcy.

19 lipca 2004 miało miejsce zatwierdzenie dokumentacji SZJ w PKN. Kolejnym etapem wdrażania systemu było zaplanowanie i przeprowadzenie 20 audytów. W wyniku audytów przeprowadzono działania korygujące. 4 października 2004 kierownictwo dokonało przeglądu SZJ i oceny dokumentacji oraz oceny skuteczności i efektywności wdrożenia systemu w PKN.

Na jednostkę certyfikującą wybrano PCBC, które jest partnerem IQNET. Audyt certyfikujący został przeprowadzony 26 i 29 października 2004, a 8 listopada Rada Techniczna PCBC przyznała Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu Certyfikat Systemu Jakości – potwierdzający spełnienie wymagań normy PN-EN ISO 9001:2001.

W 2004 roku obchodziliśmy 80 rocznicę istnienia PKN.

Niewiele instytucji w Polsce może się pochwalić tak piękną i bogatą tradycją. Honorowy patronat nad uroczystościami jubileuszowymi objął Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski.

Również dla uczczenia naszego jubileuszu odbyło się, po raz pierwszy w historii CEN, wyjazdowe posiedzenie, właśnie w Warszawie, Rady Administracyjnej CEN. Mieliśmy zaszczyt i przyjemność gościć prezydentów CEN i CENELEC, wiceprezydenta ISO oraz innych przedstawicieli europejskiej normalizacji. Poczuliśmy przynależność do wielkiej europejskiej rodziny normalizacyjnej.

Zostaliśmy wyróżnieni i docenieni przez najwyższe organy administracji państwowej. Pozytywna ocena naszej działalności została wyrażona nie tylko obecnością na jubileuszowej uroczystości przedstawicieli Kancelarii Prezydenta i Premiera RP, ale również uhonorowaniem naszych pracowników i członków Rady Normalizacyjnej wysokimi odznaczeniami państwowymi.

Rok 2005 niesie kolejne, ważne wyzwania dla Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Jestem pewien, że potrafimy im sprostać.

Z wyrazami szacunku

dr Janusz Szymański

prezes PKN

Warszawa, 2005 r.

Szanowni Państwo,

Rok 2004 był rokiem Jubileuszowym 80-lecia Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Bardzo rzadko zdarza się, ażeby w ciągu jednego pokolenia można obchodzić tak wspaniałą rocznicę

Nam, kontynuatorom działalności tej wspaniałej Organizacji było to dane. Stąd nasze doznania i przywołanie wszystkich osób oraz organizacji, których twórczy wysiłek doprowadził w 1924 roku do powstania Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, co zresztą miało miejsce w trakcie Uroczystości Obchodów 80-lecia PKN w dniu 7 grudnia 2004 r. w Warszawie, a także uhonorowania Grona Osób związanych z polską normalizacją na tej uroczystości. Honorowy patronat nad uroczystościami jubileuszowymi objął Prezydent RP Pan Aleksander Kwaśniewski.

Rok 2004 był także rokiem kontynuacji naszych działań na niwie normalizacyjnej w Zjednoczonej Europie, a także w skali świata.

I tak, 1 stycznia 2004 roku PKN stał się pełnoprawnym członkiem europejskich organizacji normalizacyjnych CEN i CENELEC. Do systemu PN włączono już ponad 90% norm europejskich, a w PKN wdrożono system zarządzania w oparciu o kryterium jakości, zgodnie z wymaganiami norm ISO serii 9000, certyfikowany przez uznaną Jednostkę Certyfikacyjną, jaką jest PCBC S.A., członek IQNet-u.

Polska z dniem 1 maja 2004 roku stała się także pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej.

Takich i innych osiągnięć w minionym roku było wiele.

Rada Normalizacyjna przy PKN powołana zgodnie z Ustawą z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji, wykonywała swoje zadania w 2004 roku zgodnie z Regulaminem Rady, uchwalonym w dniu 14 lipca 2003 roku.

Prace Rady Normalizacyjnej obejmowały m.in.:

- akceptowanie rocznego sprawozdania z działalności PKN, za rok poprzedni, składanego przez Prezesa PKN,

a także opiniowanie spraw związanych m.in.:

- ze stanem i kierunkami rozwoju normalizacji,
- wnioskami o powołanie i odwołanie Komitetów Technicznych,
- przepisami wewnętrznymi PKN, dotyczącymi opracowywania dokumentów normalizacyjnych,
- projektami dokumentów normalizacyjnych, w których uczestniczy PKN, a także innymi sprawami wniesionymi pod obrady Rady przez PKN, bądź Członków Rady.

Powyższe działania, a także i te, które będą zawarte w tegorocznym Planie i zamierzeniach Rady Normalizacyjnej przy PKN, będą stanowiły przedmiot jej prac w 2005 roku.

Kończąc, pragnę podziękować Wszystkim Członkom Rady Normalizacyjnej za trud i wysiłek włożony w realizację przyjętych założeń w roku 2004.

Prace Rady Normalizacyjnej przy PKN w znacznym stopniu przyczyniły się do przedstawionych powyżej sukcesów i osiągnięć Polskiego Komitetu Normalizacyjnego w minionym roku.

*Przewodniczący Rady Normalizacyjnej
przy PKN*

Prof. dr hab. inż. Stanisław Tkaczyk

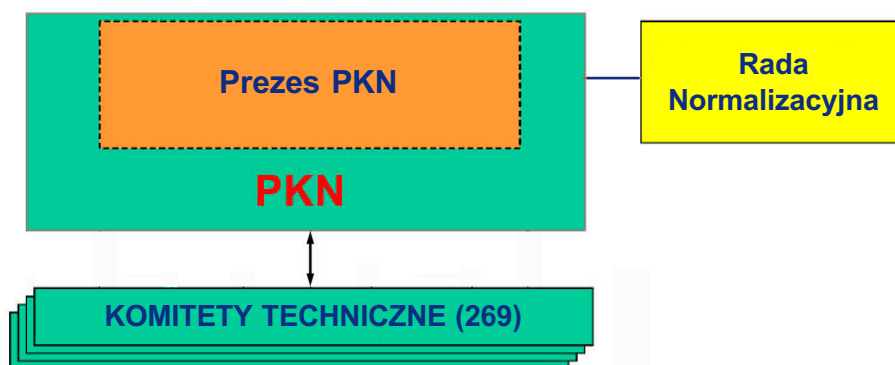
1 SYSTEM NORMALIZACYJNY

1 stycznia 2003 r. weszła w życie ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz.U. Nr 169, poz. 1386, Dz.U. Nr 273, poz. 2703), która określiła podstawowe cele, zasady, organizację i finansowanie normalizacji.

Podstawowymi zasadami normalizacji są:

- jawność i powszechna dostępność,
- uwzględnianie interesu publicznego,
- dobrowolność uczestnictwa w procesie opracowywania i stosowania norm,
- zapewnienie możliwości uczestnictwa wszystkim zainteresowanym w procesie opracowywania norm,
- konsens jako podstawa procesu uzgadniania treści norm,
- niezależność od administracji publicznej oraz jakiegokolwiek grupy interesów,
- jednolitość i spójność postanowień norm,
- wykorzystywanie sprawdzonych osiągnięć nauki i techniki,
- zgodność z zasadami normalizacji europejskiej i międzynarodowej.

NORMALIZACJA W POLSCE

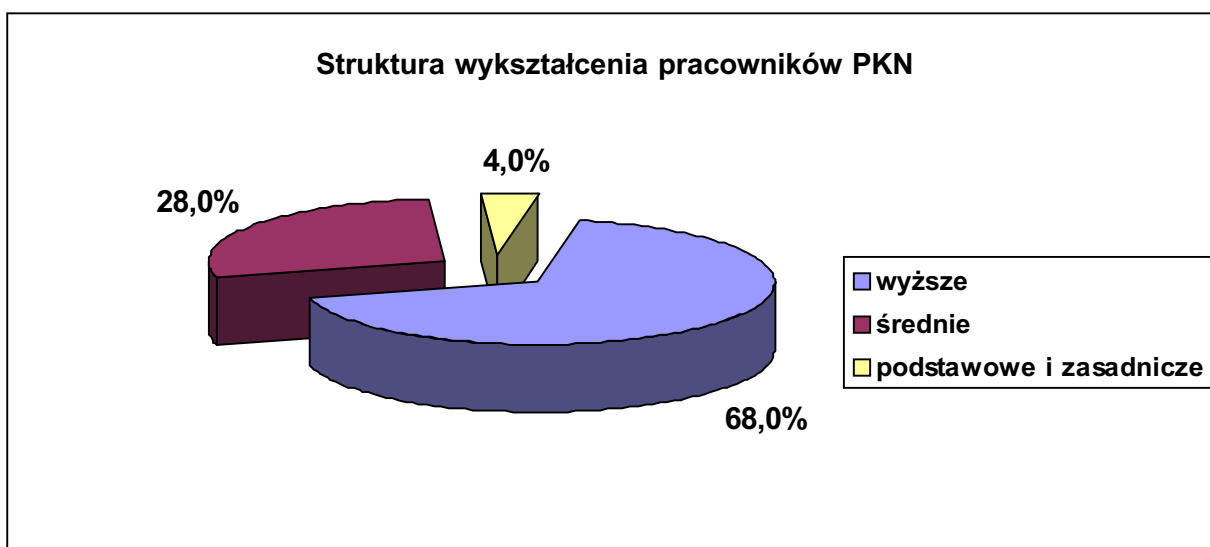
Organizacyjnymi elementami systemu normalizacji w Polsce od 1 stycznia 2003 r. są:

1.1 Polski Komitet Normalizacyjny (PKN) – krajowa jednostka normalizacyjna, jednostka budżetowa, której głównymi zadaniami są:

- określanie stanu i kierunków rozwoju działalności normalizacyjnej,
- organizowanie i nadzorowanie działań związanych z opracowywaniem i rozpowszechnianiem Polskich Norm i innych dokumentów normalizacyjnych,
- zatwierdzanie i wycofywanie Polskich Norm i innych dokumentów normalizacyjnych,
- reprezentowanie Rzeczypospolitej Polskiej w międzynarodowych i regionalnych organizacjach normalizacyjnych, uczestnictwo w ich pracach oraz występowanie za granicą w sprawach dotyczących normalizacji,

- inicjowanie i organizowanie pracy komitetów technicznych,
- organizowanie i prowadzenie działalności szkoleniowej, wydawniczej, promocyjnej i informacyjnej dotyczącej normalizacji i dziedzin pokrewnych,
- opiniowanie projektów aktów wykonawczych związanych z normalizacją,
- uczestnictwo w krajowym systemie notyfikacji norm i aktów prawnych.

Zatrudnienie w PKN w ostatnich latach utrzymuje się na jednakowym poziomie. W 2004 r. wyniosło 316 etatów, w tym 139 etatów w zespołach normalizacyjnych. Również struktura zatrudnienia pozostaje bez zmian. W PKN zatrudniona jest 1 osoba z tytułem profesora i 7 osób ze stopniem doktora.

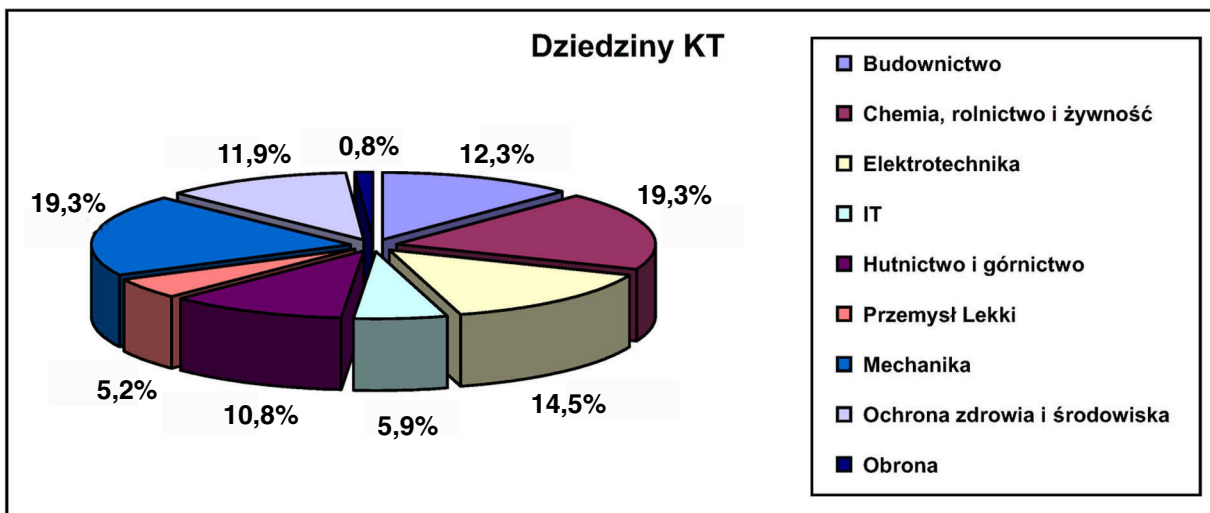
1.2 Komitety techniczne – kolegialne organy robocze realizujące cele normalizacji krajowej poprzez opracowywanie Polskich Norm i innych dokumentów normalizacyjnych w określonych zakresach tematycznych, skupiające specjalistów delegowanych przez organy administracji rządowej, organizacje: gospodarcze, pracodawców, konsumenckie, zawodowe i naukowo-techniczne, szkół wyższych i nauki oraz pracowników PKN.

W 2004 r. liczba komitetów technicznych zmniejszyła się o dwa w stosunku do liczby działających do końca 2003 r. W ciągu roku 10 sekretariatów KT zmieniło umiejscowienie: 4 sekretariaty przejął PKN, prowadzenie 2 sekretariatów w drodze umowy PKN powierzył jednostkom zewnętrznym, 2 sekretariaty dwukrotnie w ciągu roku zmieniały swoją lokalizację. Instytucje prowadzące sekretariaty rezygnują z ich dalszego prowadzenia ze względu na złą sytuację finansową.

Tablica 1. Komitety Techniczne

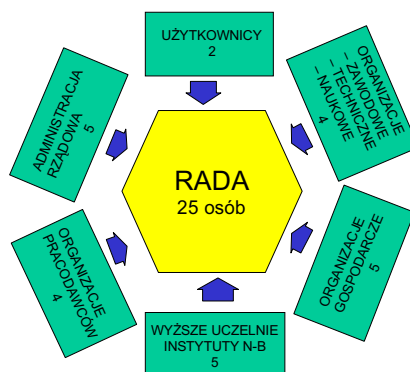
Zespoły normalizacyjne koordynujące działalność KT	2001		2002		2003		2004	
	Liczba							
	KT	sekretariatów prowadzonych w PKN	KT	sekretariatów prowadzonych w PKN	KT	sekretariatów prowadzonych w PKN	KT	sekretariatów prowadzonych w PKN
ZBD	33	12	33	12	33	13	33	13
ZCR	53	22	52	25	52	29	52	30
ZEL	40	19	39	21	39	22	39	22
ZIT	15	7	15	7	16	7	16	7
ZHG	29	7	31	11	30	14	29	14
ZPL	14	5	14	6	14	6	14	7
ZMC	55	18	53	17	53	17	52	17
ZOŚ	31	24	32	25	32	25	32	25
WSO	2	–	2	–	2	–	2	–
Razem	272	114	271	124	271	133	269	135

W pracach komitetów technicznych bierze udział ogółem 4720 osób. Najwięcej polskich ekspertów pracuje w sektorach, w których Polska prowadzi największą wymianę towarową z krajami Unii Europejskiej.

1.3 Rada Normalizacyjna – kolegialny organ opiniodawczo-doradczy PKN. W skład Rady Normalizacyjnej w 2003 r. zostało wybranych 25 osób.

RADA NORMALIZACYJNA STRUKTURA

Kadencja członków Rady Normalizacyjnej trwa 4 lata. Obecna kadencja kończy się w 2006 r. Rada akceptuje coroczne sprawozdania z działalności PKN składane przez Prezesa PKN. Do zadań Rady należy także wydawanie opinii, w szczególności dotyczących:

- 1) stanu i kierunków rozwoju normalizacji,
- 2) wniosków o powołanie i odwołanie komitetów technicznych,
- 3) przepisów wewnętrznych PKN dotyczących opracowywania dokumentów normalizacyjnych,
- 4) projektów dokumentów normalizacyjnych, w których opracowywaniu uczestniczy PKN, na zasadach określonych w przepisach wewnętrznych PKN.

Ponadto do kompetencji Rady Normalizacyjnej należy:

- składanie wniosku o powołanie i odwołanie prezesa PKN,
- organizowanie konkursu na stanowisko prezesa PKN.

Od listopada 2004 r., po śmierci prof. dr inż. Krzysztofa Szymańskiego, przedstawiciela Polskiej Izby Przemysłowo Handlowej Budownictwa, Rada Normalizacyjna działa w składzie 24 osób.

W 2004 r. odbyło się pięć posiedzeń plenarnych Rady Normalizacyjnej. Tematyka posiedzeń była ściśle związana z ustawowymi kompetencjami Rady i dotyczyła:

- przyjęcia sprawozdania z działalności PKN za 2003 r.;
- opiniowania projektów przepisów wewnętrznych PKN dotyczących procesu opracowywania norm (wytycznych metodycznych, procedur prac normalizacyjnych), wniosków w sprawie lokalizacji sekretariatów KT oraz odwołania KT;
- opiniowania projektu Master Planu PKN;
- spraw związanych z organizacją obchodów 80-lecia PKN;
- spraw związanych z funkcjonowaniem KT;
- realizacji zadań członka CEN i CENELEC.

Stałym punktem obrad była informacja o stanie realizacji prac normalizacyjnych, bieżącej działalności PKN oraz aktywności PKN na arenie międzynarodowej.

W trybie korespondencyjnym Rada opiniowała na etapie ankiety powszechnej projekty Polskich Norm, normy EN do uznania za PN oraz projekty norm EN.

Członkowie Rady aktywnie uczestniczyli w obchodach 80-tej rocznicy powstania PKN.

2. NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA 2004 ROKU

2.1 Członkostwo w CEN i CENELEC

Z dniem 1 stycznia 2004 r. Polski Komitet Normalizacyjny stał się pełnoprawnym członkiem Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego CEN i Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego Elektrotechniki CENELEC. Fakt ten stanowił zwieńczenie długoletniej współpracy z tymi organizacjami w charakterze afilianta (status ten PKN uzyskał w 1991 r. po podpisaniu przez Polskę Układu Europejskiego). Uzyskanie członkostwa poprzedziło kilka lat wielkich wysiłków, mających na celu przygotowanie PKN do członkostwa. Wysiłki te dotyczyły zarówno samego PKN, jak też organów odpowiedzialnych za stworzenie właściwych ram prawnych dla funkcjonowania krajowego systemu normalizacji zgodnego z zasadami i praktyką europejską.

Jednym z filarów Jednolitego Rynku Europejskiego, zapewniającym swobodny przepływ towarów i usług, jest normalizacja europejska. Pełne członkostwo PKN w europejskich organizacjach normalizacyjnych było istotnym czynnikiem umożliwiającym przystąpienie Polski do Unii Europejskiej i włączenie w struktury Jednolitego Rynku Europejskiego. Wyprzedziło ono członkostwo Polski w UE o cztery miesiące.

Udział w Jednolitym Rynku Europejskim wymaga od krajów członkowskich wprowadzania norm europejskich do zbiorów swoich norm krajowych. Dzięki członkostwu w CEN i CENELEC uzyskaliśmy możliwość pełnego współuczestnictwa w tworzeniu tych norm europejskich. Pozwoli to polskim producentom na lepsze dostosowanie się do trudnych wymogów rynkowych, spróśanie konkurencji i większy udział w korzyściach wynikających z wejścia do Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Uzyskane członkostwo daje nam prawo nie tylko do aktywnego uczestnictwa w tworzeniu norm europejskich, ale nakłada szereg nowych obowiązków. Należą do nich: opiniowanie i głosowanie nad projektami wszystkich opracowywanych norm europejskich oraz ich transpozycja krajowa połączona z wycofywaniem krajowych norm sprzecznych z nimi w ściśle określonym czasie. Z uwagi na fakt, że wspomniane ramy czasowe są stosunkowo wąskie, wymagało to wprowadzenia szeregu zmian zarówno w sposobach prowadzenia prac normalizacyjnych, jak i w infrastrukturze technicznej PKN (zwłaszcza w zakresie narzędzi teleinformatycznych). Przedstawiciele PKN mają także obowiązek uczestnictwa w gremiach decyzyjnych organizacji, takich jak Rada Administracyjna (w CEN) czy Rada Techniczna (w CEN i CENELEC). Zapewnia też w przyszłości możliwość wyboru naszych przedstawicieli na członków najwyższego kierownictwa tych organizacji. Od chwili członkostwa, decyzją Zgromadzeń Ogólnych, Prezes PKN został powołany na członka Rady Administracyjnej (CA) CEN, a dyrektor Wydziału Współpracy Międzynarodowej na zastępcę członka. Dyrektorzy Wydziału Współpracy Międzynarodowej i Zespołu Elektryki zostali powołani odpowiednio na członków Rady Technicznej (BT) CEN i Rady Technicznej (BT) CENELEC. Aktywne włączenie się przedstawicieli PKN w działalność organów kierujących obu organizacjami zaowocowało wyborem przez Radę Administracyjną CEN, na posiedzeniu w dn. 2.12.2004 r., Prezesa PKN na członka Komitetu Konsultacyjnego CA CEN

ds. Stosunków Zewnętrznych, mającego istotny wpływ na kształtowanie polityki CEN wobec środowiska spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Na tym samym posiedzeniu CA CEN wybrała dyrektora Wydziału Współpracy Międzynarodowej na członka Komitetu Konsultacyjnego CA CEN ds. Finansów. Wynikiem uznania roli PKN w europejskich strukturach normalizacyjnych stało się zorganizowanie posiedzenia CA CEN w Warszawie w połączeniu z obchodami jubileuszu 80-lecia PKN (było to pierwsze posiedzenie CA poza siedzibą CEN zorganizowane w czasie pomiędzy sesjami Zgromadzenia Ogólnego).

W grudniu 2004 r. PKN uzyskał również członkostwo w Europejskim Komitecie ds. Normalizacji Żelaza i Stali – ECISS – organizacji mającej status stowarzyszonej jednostki normalizacyjnej CEN, zajmującej się opracowywaniem norm europejskich z zakresu górnictwa i hutnictwa.

2.2 System Zarządzania Jakością

Polski Komitet Normalizacyjny jako jeden z głównych celów w roku 2004 określił konieczność stałego podnoszenia jakości realizowanych produktów i usług. Ma to szczególne znaczenie w kontekście naszego członkostwa w europejskich organizacjach normalizacyjnych CEN i CENELEC co wiąże się z potrzebą dostosowania usług i produktów PKN do wymagań wolnego rynku i sprostania konkurencji. Wymaga to od PKN dostosowania warunków świadczenia usług do standardów obowiązujących w świecie, a w szczególności w wiodących jednostkach normalizacyjnych. Cel ten postanowiono realizować poprzez wdrożenie systemu zarządzania jakością określonego w PN-EN ISO 9001:2000.

Wdrażając system zarządzania jakością stwarzamy warunki do poprawy stosowanych procesów poprzez ich zidentyfikowanie, uzupełnienie ich wymaganiami normy ISO 9001 i ciągłe doskonalenie w ramach działań określonych w systemie jakości.

W dniu 28 października 2003 r. Prezes PKN podjął decyzję o rozpoczęciu procesu wdrażania systemu zarządzania jakością w Polskim Komitecie Normalizacyjnym. Efektem tej decyzji było powołanie w PKN Pełnomocnika ds. Systemu Zarządzania Jakością oraz Zespołu Roboczego składającego się z 10 grup roboczych do współpracy z Pełnomocnikiem ds. Systemu Zarządzania Jakością. Kolejne działania prowadzone w ramach opracowywania i wdrażania SZJ obejmowały przeprowadzenie szkoleń dla Zespołu Roboczego i kadry kierowniczej. Najbardziej pracowitym etapem było zidentyfikowanie procesów i opracowanie dokumentacji SZJ. Prace nad dokumentacją systemu trwały 5 miesięcy. 19 lipca 2004 r. miało miejsce zatwierdzenie dokumentacji Systemu Zarządzania Jakością w PKN.

Dokumentację systemu stanowią:

- Księga jakości
- Księga jakości dla klienta
- Opisy procesów – zatwierdzono 104, zmieniono 51
- Procedury – zatwierdzono 40, zmieniono 18
- Instrukcje – zatwierdzono 19, zmieniono 6
- Formularze – zatwierdzono 110, zmieniono 23.

Dokumentacja systemu jest udostępniana wyłącznie w formie elektronicznej (z wyjątkiem księgi jakości) dla wszystkich pracowników PKN w sieci intranet. Określono wzorce redakcyjne, sposób numeracji i przeglądu dokumentów. Dokumentacja niezbędna do działania KT oraz Księga Jakości dla Klienta jest udostępniona w wersji elektronicznej na stronie internetowej www.pkn.pl.

System zarządzania jakością zgodnie z definicją to system ustanawiający politykę i cele oraz sposób osiągania tych celów poprzez skoordynowane działania dotyczące kierowania organizacją i ich nadzorowanie w odniesieniu do jakości. Polityka jakości jest jednym z wiodących dokumentów systemu zarządzania jakością. Polityka jakości stanowi zobowiązanie wobec klientów oraz społeczeństwa i jest znana i respektowana przez wszystkich pracowników Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Jest rozpowszechniona w PKN zarówno w wersji elektronicznej na stronie internetowej i intranetowej, jak również w wersji papierowej i jest uwidoczniiona w każdej komórce organizacyjnej zarówno dla pracowników, jak również dla naszych klientów.

Kolejnym etapem wdrażania systemu było zaplanowanie i przeprowadzenie 20 auditów procesów. Audyty procesów przeprowadzono uwzględniając wszystkich uczestników procesów, w tym sekretarzy KT. W wyniku auditów stwierdzono niezgodności w procesach i przeprowadzono działania korygujące. Przegląd SZJ przez kierownictwo miał miejsce 4.10.2004. Dokonano na nim oceny dokumentacji systemu zarządzania oraz oceny skuteczności i efektywności wdrożenia systemu w PKN. Na jednostkę certyfikującą wybrano Polskie Centrum Badań i Certyfikacji, partnera IQNet. Audit certyfikujący został przeprowadzony 26 i 29.10.2004 r., a 8.11.2004 r. Rada Techniczna PCBC przyznała Certyfikat Systemu Jakości dla PKN.

Do realizacji w roku 2004 PKN wyłonił następujące strategiczne cele jakości

Cel	Miernik planowany do osiągnięcia	Miernik osiągnięty
Podwyższenie wskaźnika stanu wdrożenia EN do PN	Z 91 % do 95%	96,2 %
Utrzymanie wskaźnika z wywiązywania się z obowiązku udzielania odpowiedzi w przypadku członkostwa czynnego (P) w organizacjach międzynarodowych	98 %	Dla ISO – 99,7 % Dla IEC –100,0 %
Utrzymanie tempa wprowadzania EN do PN metodą tłumaczenia	650 dni	650 dni
Integracja systemu informatycznego w PKN	Rozpoczęcie wdrażania	Zintegrowane moduły: ABAK, Certyfikacja, Współpraca międzynarodowa, Baza Polskich Norm, Sklep internetowy – na etapie testów
Rozwój systemu certyfikacji wyrobów i usług na zgodność z Polską Normą	Zwiększenie liczby wydanych certyfikatów zgodności z Polską Normą z 65 do 70	Wydano 13 nowych certyfikatów
Zwiększenie wartości sprzedaży PN i wydawnictw normalizacyjnych w związku z akcesją Polski do UE.	O 15% w stosunku do wartości sprzedaży w roku ubiegłym	Wzrost o 33,6 %

2.3 Obchody 80-lecia PKN

W 2004 roku Polski Komitet Normalizacyjny obchodził 80-lecie istnienia.

Prezes PKN zwrócił się do Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego o objęcie obchodów honorowym patronatem. Pan Prezydent przychylił się, nadało to uroczystościom jubileuszowym odpowiednią rangę.

Obchody jubileuszowe zainaugurowano 14 października 2004 w corocznie obchodzonym Świątowym Dniu Normalizacji. Z tej okazji prezes PKN udzielił wywiadu dziennikowi *Puls Biznesu*, w którym podkreślił znaczenie normalizacji w jednolitym europejskim obszarze gospodarczym. Prezes wskazał również na korzyści dla biznesu płynące z aktywnego uczestnictwa w pracach normalizacyjnych, co jest od lat stałą praktyką w krajach „starej Unii” oraz przypomniał o wielkim wyzwaniu jakim dla Polskiego Komitetu Normalizacyjnego był proces dostosowywania Polskich Norm do norm europejskich.

W podobnym tonie utrzymany był wywiad dr Janusza Szymańskiego wyemitowany w *Sygnalach Dnia* w I programie Polskiego Radia oraz wywiad udzielony Polskiej Agencji Prasowej.

Z okazji Światowego Dnia Normalizacji oraz 80-lecia PKN Prezes J. Szymański złożył, na łamach *Gazety Wyborczej*, życzenia pracownikom PKN oraz wszystkim związanym z polską normalizacją.

Opublikowane zostało również, przesłane na ręce Prezesa PKN, pismo prezydentów IEC i ISO oraz sekretarza generalnego ITU z okazji Światowego Dnia Normalizacji.

W związku z jubileuszem zaktualizowano i uatrakcyjniono graficznie nasze strony internetowe. W obecnej formie stanowią one kompendium wiedzy na temat historii Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Znajdują się tu dane dotyczące harmonizacji norm, działalności Komitetów Technicznych oraz informacje o najważniejszych wydarzeniach – w tym o zawartych umowach i porozumieniach dwustronnych, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych. Zamieszczone są również wspomnienia zasłużonych dla PKN i polskiej normalizacji osób, przede wszystkim emerytowanych pracowników PKN oraz artykuły prasowe i wywiady, których udzielił Prezes PKN. Każdy, kto odwiedza strony internetowe PKN musi zauważyć obecny na każdej z nich napis przypominający o jubileuszu: „PKN – 80 lat 1924-2004”.

Z okazji jubileuszu Polski Komitet Normalizacyjny przygotował i wydał okolicznościowy folder. Folder zawiera najważniejsze daty z historii PKN, prezentuje również strukturę instytucji – łącznie z adresami i numerami telefonów. Powinno to ułatwić osobom z zewnątrz kontakty z PKN.

Również *Normalizacja* – miesięcznik PKN godnie odnotował jubileusz 80-lecia. Pismo zamieściło relacje z uroczystości oraz wspomnienia osób zasłużonych dla polskiej normalizacji, przede wszystkim byłych pracowników PKN i członków Komitetów Technicznych.

Ważnym wydarzeniem wpisującym się w obchody 80-lecia było spotkanie z Przewodniczącymi Komitetów Technicznych, które odbyło się 14 października 2004 w auli Naczelnej Organizacji Technicznej. Podczas tego spotkania wiele miejsca poświęcono wyzwaniom, które polska normalizacja musi podjąć w nowej sytuacji geopolitycznej związanej z członkostwem Polski w Unii Europejskiej i uczestnictwem naszych przedsiębiorców w jednolitym europejskim obszarze gospodarczym. Spotkanie z przewodniczącymi Komitetów Technicznych zostało zarejestrowane kamerą *Kuriera Gospodarczego*, programu emitowanego w III programie Telewizji Polskiej. W materiale filmowym na temat tego spotkania wypowiedzieli się Prezes PKN – dr Janusz Szymański, Przewodniczący Rady Normalizacyjnej prof. Stanisław Tkaczyk oraz Wiceprzewodniczący Rady prof. Olgierd Hryniewicz.

Główne uroczystości jubileuszowe odbyły się na początku grudnia 2004 roku.

1 i 2 grudnia 2004 z okazji 80-lecia Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, po raz pierwszy w historii, odbyło się wyjazdowe posiedzenie Rady Administracyjnej CEN. Na spotkaniu tym europejskie organizacje normalizacyjne reprezentowali prezydenci CEN – Michael Kelly i CE-NELEC – Ulrich Spindler oraz dyrektor DG Enterprise w Komisji Europejskiej Michel Ayrat. Obecny był również wiceprezydent światowej organizacji normalizacyjnej ISO i jednocześnie dyrektor DIN Torsten Bahke. Dwudniowe obrady w Hotelu GROMADA zakończyła uroczystość w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

Na tę uroczystość przyjęli również zaproszenie przedstawiciele parlamentu, Kancelarii Prezydenta, Kancelarii Premiera oraz środowisk gospodarczych i naukowych. Kancelarię Premiera reprezentowała Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Polityki Społecznej Izabela Jaruga-Nowacka, Kancelarię Prezydenta – Doradca Aleksandra Kwaśniewskiego ds. Gospodarczych Programów Promocyjnych Jerzy Mackiewicz.

Przemawiając na uroczystości w Akademii Muzycznej Prezydent CEN Mike Kelly powiedział między innymi:

„Myślę, że dziś świętujemy nie tylko historyczne wydarzenie, jakim jest jubileusz 80-lecia PKN, ale również spełnienie się naszego wspólnego marzenia o silnej i zjednoczonej Europie. Europie, w której nasze normalizacyjne starania i sukcesy przyczyniają się do procesu integracji i są jednym z najmocniejszych filarów jednolitego rynku.”

7 grudnia 2004, także w Akademii Muzycznej w Warszawie, Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego spotkał się z obecnymi pracownikami PKN oraz tymi, którzy pozostają na zasłużonych emeryturach. Na uroczystości obecny był także Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta Minister Edward Szymański.

Decyzją Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego Minister E. Szymański wręczył 31 wysokich odznaczeń państwowych. Wśród odznaczonych znaleźli się między innymi Przewodniczący Rady Normalizacyjnej prof. Stanisław Tkaczyk, Wiceprzewodniczący Rady Andrzej Szalewicz i prof. Janusz Szymborski oraz Prezes PKN dr Janusz Szymański.

Także podczas tej uroczystości z rąk Prezesa Zarządu Dyrektora PCBC Prezes Janusz Szymański odebrał przyznany Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu certyfikat jakości ISO 9001.

Jubileuszowych akcentów nie zabrakło również na szkoleniu sekretarzy Komitetów Technicznych, które odbyło się 16 grudnia 2004, a także w życzeniach, które z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku 2005 Prezes PKN składał na łamach *Gazety Wyborczej*.

Nowy 2005 rok stawia przed Polskim Komitetem Normalizacyjnym nowe, ważne zadania. Czy im sprostamy? Nie miał co do tego wątpliwości, przemawiający w Akademii Muzycznej na jubileuszowej uroczystości, wiceprezydent ISO Torsten Bahke, który powiedział:

„Jestem pewien, że z krajowymi jednostkami normalizacyjnymi takimi jak PKN, który jest jednym z głównych filarów ISO, stawimy czoła wyzwaniom, które pojawiają się przed międzynarodową normalizacją w przyszłości”.

3. OPRACOWYWANIE POLSKICH NORM

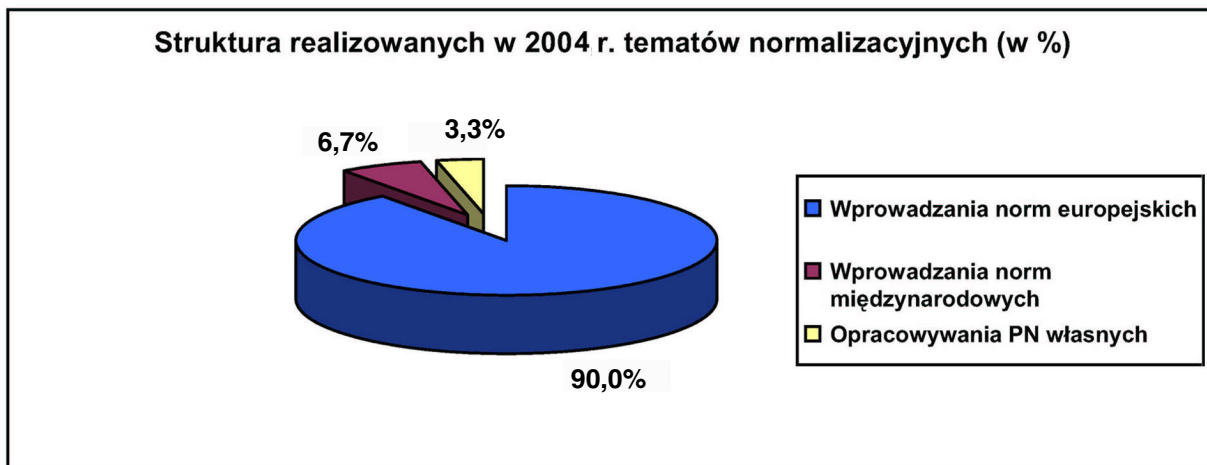
3.1 Programowanie prac normalizacyjnych

W 2004 r. zrealizowano ogółem 5 923 tematów normalizacyjnych, z czego 90,0 % stanowiły wprowadzenia norm europejskich do PN.

Tablica 2. Liczba realizowanych tematów normalizacyjnych

Tematy dotyczące	2001	2002	2003	2004
Wprowadzania norm europejskich	2 635	7 816	4 679	5 333
Wprowadzania norm międzynarodowych	535	467	323	393
Opracowania PN własnych	414	396	194	197
Razem	3 584	8 679	5 196	5 923

Ukształtowana przez kilka lat struktura rodzaju opracowań w programach prac normalizacyjnych utrzymuje się nadal. Jest to wyraz dążenia do uzyskania członkostwa w CEN i CENELEC do 2003 r., a obecnie konsekwentnej realizacji zadań członka CEN i CENELEC.

3.2 Zatwierdzanie Polskich Norm

W 2004 r. kontynuowano wprowadzanie norm europejskich do Polskich Norm metodą uznania w języku oryginału. Liczbę zatwierdzonych PN prezentują poniższe tabele.

Tablica 3. Liczba zatwierdzonych Polskich Norm 2004 r. w sektorach koordynowanych przez poszczególne Zespoły Normalizacyjne

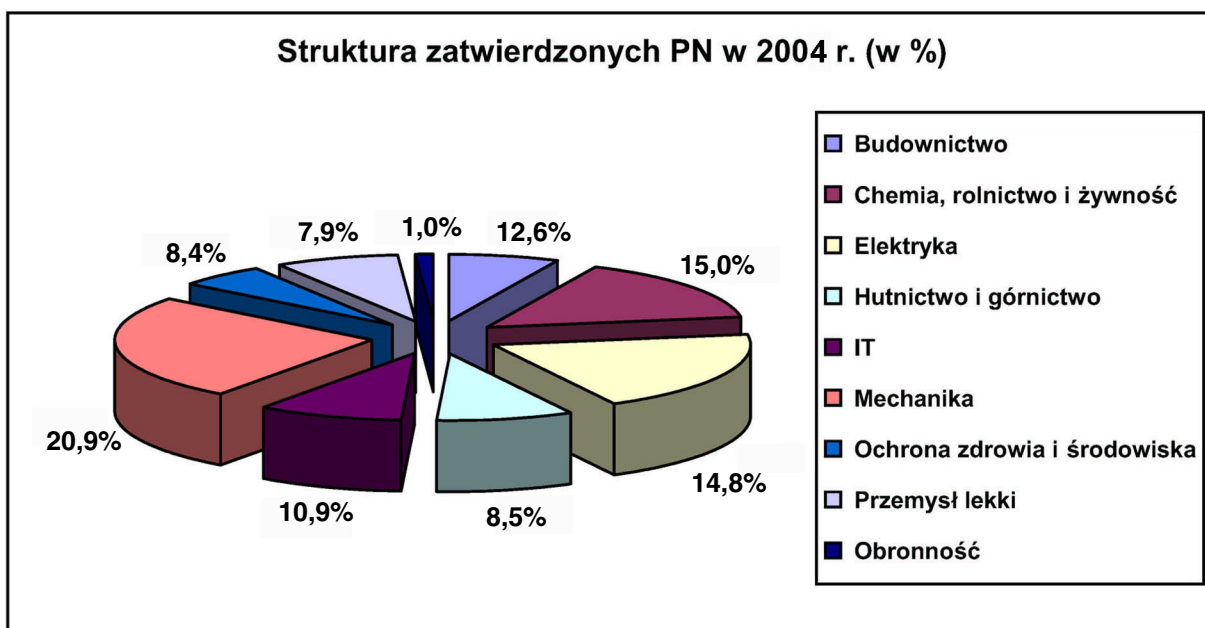
Polskie Normy	Zespoły Normalizacyjne									Razem
	WSO	ZBD	ZCR	ZEL	ZHG	ZIT	ZMC	ZOŚ	ZPL	
PN-EN, PN-ETS (ENV, HD, CR, ETSI EN)	6	337	354	394	212	284	560	155	223	2 525
W tym: uznanie	–	161	169	215	73	170	229	84	95	1 196
PN-ISO, PN-ISO/IEC, PN-IEC	10	4	45	14	9	18	15	51	11	177
PN (własne)	11	8	18	1	14	1	3	12	–	68
Razem	27	349	417	409	235	303	578	218	234	2 770

Tablica 4. Liczba zatwierdzonych w 2004 r. Polskich Norm wprowadzających normy europejskie wg dziedzin tematycznych

Tematyka	2004 rok		
	Łącznie	w tym: przyjęte metodą uznania	tłumaczenia
Budownictwo	337	161	176
Chemia, rolnictwo i żywność	354	169	185
Elektryka	394	215	179
Hutnictwo i górnictwo	212	73	139
Informatyka i telekomunikacja	284	170	114
Mechanika	560	229	331
Ochrona zdrowia, środowiska i zagadnienia ogólne	155	84	71
Przemysł lekki	223	95	128
Obronność	6	–	6
Razem	2 525	1 196	1 329

Tablica 5. Liczba zatwierdzonych Polskich Norm w poszczególnych dziedzinach

Tematyka	2001	2002	2003	2004
Budownictwo	193	481	215	349
Chemia, rolnictwo i żywność	357	918	471	417
Elektryka	197	1 686	605	409
Hutnictwo i górnictwo	125	451	263	235
Informatyka i telekomunikacja	110	447	279	303
Mechanika	352	1 471	783	578
Obronność	56	84	31	27
Ochrona zdrowia, środowiska i zagadnienia ogólne	173	557	171	234
Przemysł lekki	120	453	237	218
Razem	1 683	6 548	3 055	2 770

Po raz pierwszy w 2004 r. PKN wziął udział w procesie opracowywania norm europejskich. W związku z podjęciem zadań członka CEN i CENELEC do programu prac normalizacyjnych PKN zostały włączone projekty norm europejskich, a w wyniku przeprowadzonej ankiety do 57,5 % projektów EN PKN zgłosił uwagi.

Tablica 6. Udział w pracach CEN i CENELEC w 2004 r.

Zespoły Normalizacyjne	Liczba prEN		
	włączonych do programu prac	przekazanych do ankiety	do których PKN zgłosił stanowisko krajowe
ZBD	109	108	53
ZCR	87	86	47
ZEL	312	312	188
ZHG	109	109	61
ZIT	55	55	38
ZMC	182	182	99
ZOŚ	77	77	50
ZPL	82	82	46
WSO	1	1	–
Razem	1 014	1 012	582

Tablica 7. Stan wdrożeń do Polskich Norm europejskich norm zharmonizowanych z dyrektywami Nowego Podejścia *)

Lp	Nr dyrektywy Miejsce opublikowania polskiej implementacji	Skrócony tytuł polski Akronim	Liczba aktualnych EN i HD zharmonizo- wanych	Liczba aktualnych PN wprowadzających zharmonizowane EN i HD	
				Ogółem	w tym: tłumaczone
1	2	3	4	5	6
1	73/23/EWG Dz. U. Nr 49/2003, poz. 414	Urządzenia elektryczne niskonapięciowe LVD	688	660	440
2	87/404/EWG Dz. U. Nr 98/2003, poz. 898	Proste zbiorniki ciśnieniowe SPV	12	12	12
3	88/378/EWG Dz. U. Nr 115/2003, poz. 1086	Bezpieczeństwo zabawek TOYS	23	21	19
4	89/106/EWG Dz. U. Nr 209/2002, poz. 1779	Wyroby budowlane CPD	153	141	92
5	89/336/EWG Dz. U. Nr 90/2003, poz. 848	Kompatybilność elektromagnetyczna EMC	107	103	72
6	89/686/EWG Dz. U. Nr 80/2003, poz. 725	Środki ochrony indywidualnej PPE	257	256	223
7	90/384/EWG Dz. U. Nr 4/2004, poz. 23	Nieautomatyczne urządzenia wagowe NAWI	2	2	2
8	90/385/EWG Dz. U. Nr 4/2003, poz. 45	Aktywne wszczepialne urządzenia medyczne AIMD	29	29	19
9	90/396/EWG Dz. U. Nr 91/2003, poz. 859	Urządzenia spalające paliwa gazowe GAD	117	111	12
10	92/42/EWG Dz. U. Nr 97/2003, poz. 881	Sprawność wodnych kotłów grzewczych na paliwa ciekłe lub gazowe BED	0	0	0
11	93/15/EWG Dz. U. Nr 117/2002, poz. 1007	Materiały wybuchowe do użytku cywilnego EXPLOSIVES	16	16	16

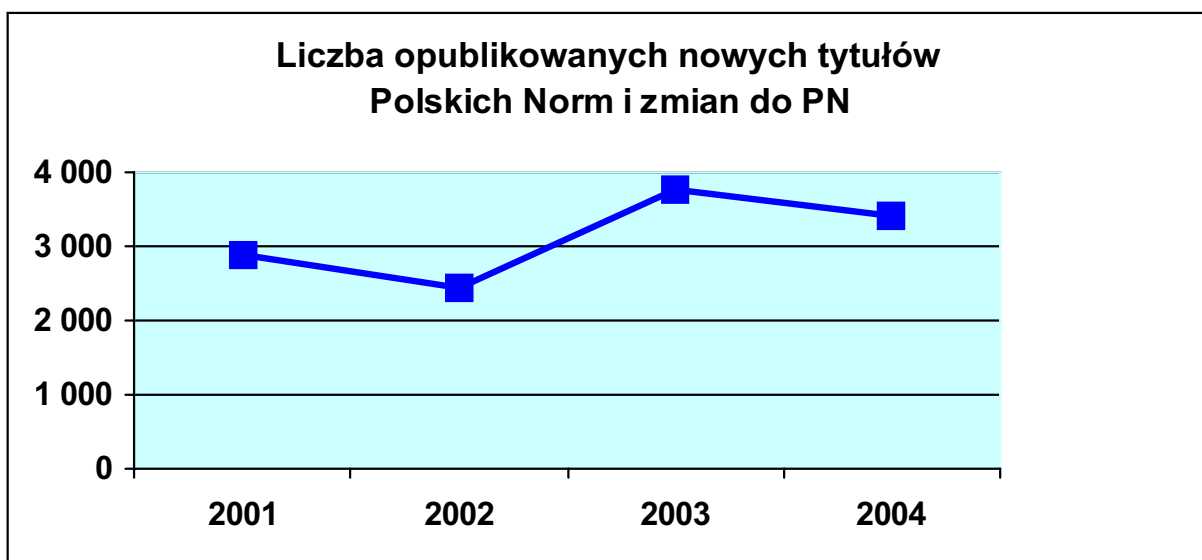
1	2	3	4	5	6
12	93/42/EWG Dz. U. Nr 4/2003, poz. 45	Urządzenia medyczne MDD	230	229	109
13	94/9/WE Dz. U. Nr 143/2003, poz. 1393	Urządzenia i systemy zabezpieczające przeznaczone do użytku w atmosferach potencjalnie wybuchowych ATEX	43	41	31
14	94/25/WE Dz. U. Nr 91/2003, poz. 857	Łodzie rekreacyjne RCD	57	57	28
15	94/62/WE Dz. U. Nr 63/2001, poz. 638	Opakowania i odpady opakowaniowe PPW	1	1	1
16	95/16/WE Dz. U. Nr 117/2003, poz. 1107	Urządzenia dźwigowe LIFTS	6	6	4
17	97/23/WE Dz. U. Nr 99/2003, poz. 912	Urządzenia ciśnieniowe PED	117	116	67
18	98/37/WE Dz. U. Nr 91/2003, poz. 858	Bezpieczeństwo maszyn MAD	477	470	382
19	98/79/WE Dz. U. Nr 4/2003, poz. 45	Urządzenia do diagnostyki <i>in vitro</i> IVDD	40	40	15
20	99/5/WE Dz. U. Nr 176/2002, poz. 1442	Urządzenia końcowe radiowe i telekomunikacyjne RTTE	206	199	49
21	2000/9/WE Dz. U. Nr 15/2004, poz. 130	Urządzenia linowe do transportu osób PCT	2	2	2
22	2004/22/WE Dz. U. Nr 63/2001, poz. 636	Przyrządy pomiarowe MID	0	0	0
		Razem	2583	2512	1595

*) W kolumnie 4 podano liczbę wyłącznie aktualnych na dzień 23.02.2005 r. norm europejskich (EN) oraz dokumentów normalizacyjnych (HD) zharmonizowanych z dyrektywami Nowego Podejścia – liczba ta nie zawiera norm EN i HD wycofanych. W kolumnie 5 podano liczbę aktualnych Polskich Norm (PN) wprowadzających EN i HD zharmonizowanych z dyrektywami Nowego Podejścia. W kolumnie 6 podano liczbę aktualnych Polskich Norm (PN) wprowadzających EN i HD zharmonizowanych z dyrektywami Nowego Podejścia metodą tłumaczenia.

4 DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

4.1 Publikowanie Polskich Norm

W 2004 r. opublikowano łącznie 3 401 nowych tytułów PN, w tym 1 654 norm przyjętych metodą uznania. Normy PN wprowadzające normy ETSI (114 tytułów) oraz od grudnia 2004 r. normy o objętości ponad 280 stron (12 tytułów) były opublikowane wyłącznie w formie elektronicznej na CD-ROM.

Spadek liczby opublikowanych nowych tytułów PN w 2004 r. o 9,8 % był spowodowany przejściem przez PKN w całości prac związanych ze składem, łamaniem, korektą i drukiem. W 2003 r. ponad 1/3 składów i wszystkie korekty były wykonane przez jednostki zewnętrzne wybierane w drodze przetargu. W 2004 r. wzrosła również średnia objętość opublikowanych norm z 22 do 24 stron.

Coraz większym zainteresowaniem klientów cieszą się normy na CD-ROM. W 2004 r. przygotowano 3 566 norm na CD-ROM.

4.2 Wydawnictwa własne PKN

W 2004 r. wykonano prace wydawnicze, w wyniku których ukazały się następujące publikacje własne PKN:

- Miesięcznik naukowo-techniczny „**Normalizacja**” z suplementem „**Wiadomości PKN**” – 12 numerów

- **Zarządzanie środowiskowe. Komentarz do norm serii ISO 14000** (wyd. II poprawione)
- Informator PKN zeszyt 1/2004 **Członkostwo PKN w CEN i CENELEC**
- **Katalog Polskich Norm 2004**
- Dodatki do Katalogu PN 2004. **Aktualizacja 1-3**
- **Folder informacyjno-promocyjny PKN**
- Raport techniczny ISO/IEC TR 14516:2002-06-15 **Technika informatyczna. Techniki zabezpieczeń. Wytyczne do korzystania i zarządzania usługami Zaufanej Strony Trzeciej**
- Raport techniczny ISO/TR 14032: 1999-15-11 **Zarządzanie środowiskowe – Przykłady oceny efektów działalności środowiskowej (EPE)**
- Raport techniczny ISO/IEC TR 15947:15-10-2002 **Technika informatyczna – Techniki zabezpieczeń – Struktura wykrywania włamań w systemach teleinformatycznych**
- Przewodnik ISO/IEC 43-1:1997 **Badanie biegłości poprzez porównania międzylaboratoryjne. Część 1: Projektowanie i realizacja programów badania biegłości**
- Przewodnik ISO/IEC 43-2:1997 **Badanie biegłości poprzez porównania międzylaboratoryjne. Część 2: Wybór i wykorzystywanie programów badania biegłości przez jednostki akredytujące laboratoria**
- Przepisy wewnętrzne CEN/CENELEC. Część 3 **Reguły dotyczące struktury i redagowania publikacji CEN/CENELEC** (Dyrektywy ISO/IEC. Część 2. zmodyfikowana): 2003-10 (tłumaczenie na jęz. polski, zarchiwizowane wyłącznie w formie elektronicznej, udostępnione do prac normalizacyjnych w Intranecie)
- **Artykuły wspomnieniowe** przygotowane z okazji 80-lecia PKN (po opracowaniu redakcyjnym zostały zamieszczone na stronie internetowej PKN)

5 USŁUGI INFORMACYJNE

Usługi informacyjne PKN były świadczone klientom bezpłatnie – w czytelniach lub przez telefon w przypadku prostych informacji i odpłatnie – w formie sprzedaży informacji specjalistycznej (np. wykazy tematyczne, aktualizacja norm). Działalność informacyjna była prowadzona przez PKN w Warszawie, Łodzi i Katowicach oraz za pośrednictwem trzynastu punktów informacji normalizacyjnej (PIN) autoryzowanych przez PKN, usytuowanych w Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Gliwicach, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Szczecinie, Wrocławiu i Zielonej Górze. W 2004 r. powstały trzy nowe PIN, a sześć powstało po przekształceniu dotychczasowych punktów sprzedaży norm w punkty informacji normalizacyjnej. Punkty informacji normalizacyjnej zlokalizowane na terenie całego kraju przejmują coraz więcej klientów do tej pory obsługiwanych przez PKN w Warszawie, Łodzi i Katowicach.

W 2004 r. można było zauważyć następujące zjawiska:

- nastąpił dalszy spadek zainteresowania usługami informacyjnymi dotyczącymi wyłącznie norm,
- wzrosło zapotrzebowanie na kompleksową informację normalizacyjną rozszerzoną o informację na temat związanych przepisów technicznych, w szczególności dotyczących dyrektyw nowego podejścia, znakowania CE, systemów zarządzania wg norm serii ISO 9000 i ISO 14000,

- wzrost o 47% w stosunku do roku 2003 sprzedaży projektów Polskich Norm skierowanych do ankiety powszechnej, ponieważ wznowiono w 2004 r. sprzedaż projektów PN również po terminie zakończenia ankiety.

Tablica 8. Bezpłatne usługi informacyjne

Usługi	2001	2002	2003	2004
Korzystanie z czytelni norm:				
– liczba czytelników	5 130	6 652	7 225	7 375
– liczba udostępnionych dokumentów	23 680	27 217	29 711	26 800
– średnia liczba dokumentów udostępnionych jednej osobie	4,6	4,1	4,1	3,6
Proste informacje telefoniczne	47 200	56 800	63 330	56 912

Tablica 9. Płatne usługi informacyjne (w tys. złotych)

Usługi	2001	2002	2003	2004
Informacja specjalistyczna	48	46	50	52
Fragmenty bazy danych Polskich Norm oraz aktualizacja baz klientów	15	16	13	2
Kopie PrPN do ankiety powszechnej	83	78	38	56
Razem	146	140	101	110

W 2004 r. Krajowy Punkt Informacyjny kontynuował zadania w zakresie notyfikacyjnym i informacyjnym.

Od 1 stycznia 2004 r. PKN podjął nowe zadanie wynikające z dyrektywy informacyjnej wdrożonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz.U. Nr 239, poz. 2039 wraz z późn. zm.) notyfikowania w CEN Polskich Norm własnych. W 2004 r. notyfikowano 135 PN będących na różnych etapach opracowania.

6 SPRZEDAŻ NORM I INNYCH PRODUKTÓW NORMALIZACYJNYCH

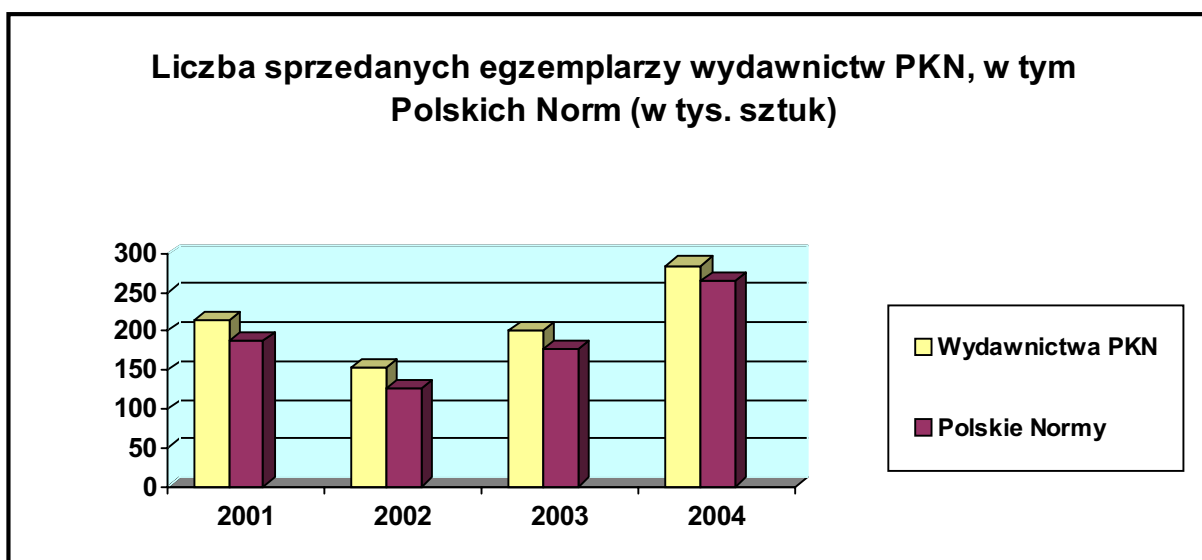
PKN prowadził sprzedaż polskich i zagranicznych norm i innych wydawnictw normalizacyjnych oraz licencji na eksploatację niematerialnych praw PKN dotyczących znaku zgodności z PN.

Sprzedaż ta prowadzona była przez PKN w Warszawie, Katowicach i Łodzi, a także w autoryzowanej przez PKN sieci trzynastu punktów informacji normalizacyjnej oraz dwóch dystrybutorów (WN „ALFA-WERO” Spółka z o.o., Księgarnia Fachowa „Ekobis”).

6.1 Polskie Normy i wydawnictwa własne

Rok 2004 był kolejnym rokiem, w którym odnotowano dynamiczny wzrost sprzedaży Polskich Norm.

W 2004 r. sprzedano łącznie 285 tys. egzemplarzy wydawnictw PKN na kwotę 9 345 tys. zł, w tym: 263,9 tys. egzemplarzy Polskich Norm - na kwotę 8 768,6 tys. zł. Ze sprzedaży Polskich Norm w prenumeracie skorzystało 139 klientów.

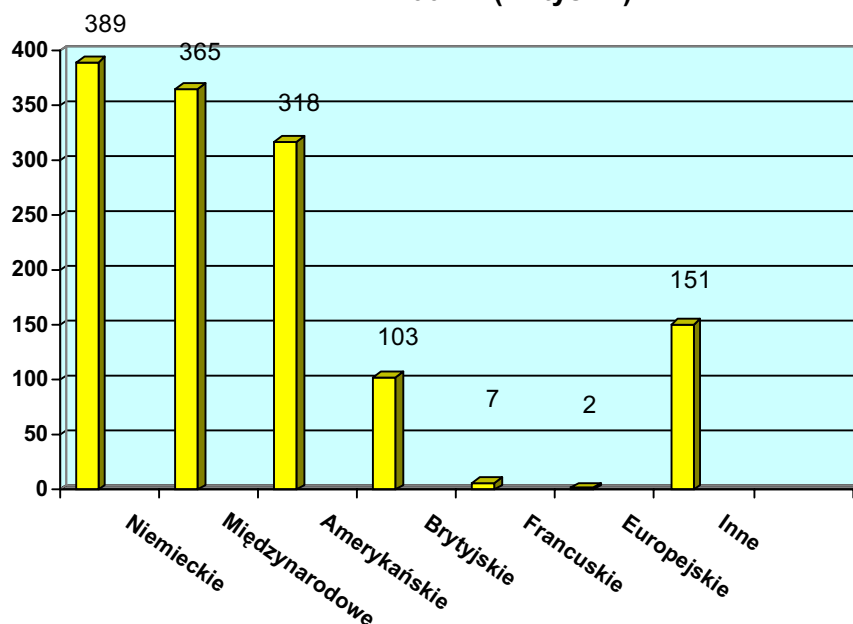
6.2 Normy międzynarodowe i zagraniczne

Sprzedaż norm międzynarodowych i zagranicznych była prowadzona wyłącznie przez PKN, wg cen katalogowych wydawcy danej normy.

Oprócz norm sprzedawane były także inne wydawnictwa normalizacyjne, takie jak katalogi, komentarze i przepisy techniczne. Stanowiły one jednak niewielki procent całej sprzedaży.

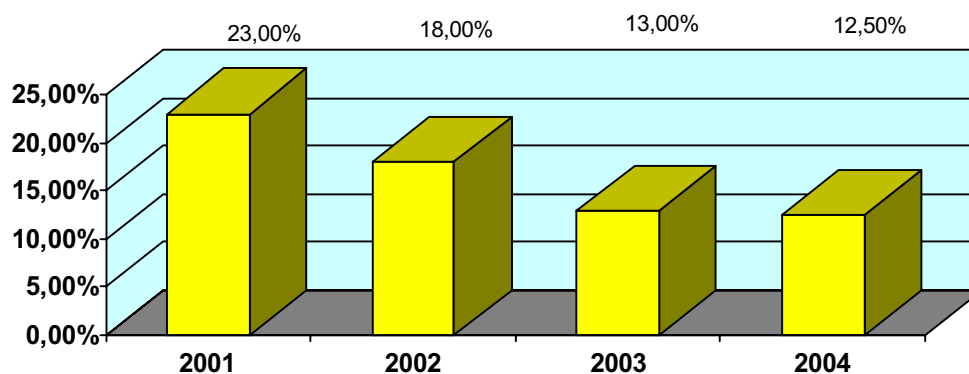
Łączna wartość sprzedaży zagranicznych produktów normalizacyjnych w 2004 r. w stosunku do roku ubiegłego wzrosła o 28 % i wyniosła 1 336 tys. zł. Nastąpił wzrost sprzedaży norm międzynarodowych o 22 % i amerykańskich o 61 % oraz norm niemieckich o 29 %. Zmalała natomiast sprzedaż norm brytyjskich o 45 % i francuskich o 17 %, które były wdrożeniami norm europejskich. Obecnie są kupowane Polskie Normy PN-EN. Wśród sprzedanych norm amerykańskich największą pozycję stanowiły normy ASTM – 40 % wartości sprzedaży norm amerykańskich.

Wartość sprzedaży zagranicznych produktów normalizacyjnych w 2004 r. (w tys. zł)

Udział ilościowy sprzedanych w 2004 r. zagranicznych produktów normalizacyjnych w wolumenie całkowitej sprzedaży produktów normalizacyjnych stanowił ok. 1,5 %, natomiast – z uwagi na wysokie ceny produktów zagranicznych – stosunkowo wysoki był udział wartościowy, chociaż co roku maleje w miarę wzrostu sprzedaży Polskich Norm.

Udział wartości sprzedaży zagranicznych produktów normalizacyjnych w ogólnej wartości sprzedaży (w %)

6.3 Niematerialne prawa PKN – znak zgodności z Polską Normą

Znak zgodności z Polską Normą jest własnością PKN. Wyrób spełniający wymagania PN może być oznakowany „Znakiem zgodności z PN” jedynie na podstawie certyfikatu zgodności wydawanego przez akredytowaną jednostkę certyfikującą wyroby (JCW). Certyfikat jest wydawany producentowi lub importerowi wyrobu. Prawo wydawania certyfikatów JCW otrzymuje po zawarciu z PKN odpowiedniej umowy licencyjnej. Certyfikat jest wydawany na trzy lata z możliwością dalszego przedłużenia.

Z tytułu stosowania certyfikatu i znaku zgodności z PN producent wnosi odpowiednie opłaty na rzecz PKN, który zarządza systemem certyfikacji. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabelicy.

Tablica 10. Liczba licencji, wydanych certyfikatów i unieważnionych certyfikatów

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	Łącznie od 1997 r.
Liczba wydanych certyfikatów	21	15	9	13	131
Liczba unieważnionych certyfikatów	21	21	23	15	92
Liczba ważnych certyfikatów	61	55	41	39	39
Opłaty licencyjne dla PKN (w tys. zł)	25	15	12	15	121

Małe zainteresowanie polskich producentów certyfikatami na znak zgodności z PN jest wyrazem przyzwyczajenia producentów i konsumentów do dawnego znaku B oraz zbyt słabej świadomości wartości tego znaku dla klientów i producentów (przy dużej konkurencji znaków B, Q itp.)

7 WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

W 2004 r. PKN prowadził współpracę z następującymi organizacjami i instytucjami międzynarodowymi i europejskimi:

- Międzynarodową Organizacją Normalizacyjną ISO,
- Międzynarodową Komisją Elektrotechniczną IEC,
- Europejskim Komitetem Normalizacyjnym CEN (w tym z Europejskim Komitetem ds. Normalizacji Żelaza i Stali ECISS),
- Europejskim Komitetem Normalizacyjnym Elektrotechniki CENELEC,
- Europejskim Instytutem Norm Telekomunikacyjnych ETSI,
- Grupą Roboczą ds. Polityki w dziedzinie Współpracy Regulacyjnej i Normalizacji Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ EKG/ONZ,
- Grupą Wyższych Urzędników do spraw Normalizacji i Oceny Zgodności SOGS przy DG Przedsiębiorstwo Komisji Europejskiej,
- Światową Organizacją Handlu / Porozumieniem w sprawie Barrier Technicznych w Handlu (WTO/TBT) (punkt informacyjny),
- Amerykańskim Towarzystwem ds. Badań i Materiałów (ASTM) (wymiana informacji).

Jako członek ISO i IEC PKN uczestniczył w pracach organów roboczych tych organizacji (jako członek czynny – „P-member” lub bierny – „O-member”). PKN prowadził sekretariat komitetu technicznego ISO/TC 98: "Podstawy projektowania budowli" i podkomitetu ISO/TC 98/SC 2. Sekretariaty komitetu ISO/TC 195 oraz podkomitetów ISO/TC 34/SC 3 i ISO/TC 107/SC 7 prowadziły w imieniu PKN jednostki zewnętrzne na mocy stosownych porozumień. Polscy eksperci prowadzili 4 grupy robocze. W 2004 r. zorganizowano w Polsce jedno posiedzenie ISO/TC (SC) i cztery posiedzenia IEC/TC (SC).

PKN prowadził sekretariat IEC/TC 27: „Urządzenia elektrotermiczne przemysłowe”.

Od 1 stycznia 2004 r. PKN uczestniczył w pracach CEN i CENELEC jako pełnoprawny członek. PKN pełnił rolę Krajowej Jednostki Normalizacyjnej ETSI (ETSI/NSO). Nie uczestniczył w pracach organów roboczych ETSI, natomiast prowadził ankietę projektów norm europejskich opracowywanych przez ETSI oraz wprowadzał te normy do zbioru Polskich Norm.

Kontynuowano współpracę dwustronną z Niemieckim Instytutem Normalizacyjnym DIN, Niemiecką Komisją Elektrotechniki, Elektroniki i Technik Informatycznych DKE, Czeskim Instytutem Normalizacyjnym ČSN, Austriackim Instytutem Normalizacyjnym ON. Nawiązano współpracę z Gosstandartem Republiki Białorusi BELST oraz Euro-Azjatycką Radą ds. Normalizacji, Metrologii i Certyfikacji EASC i Bałtyckim Forum Normalizacyjnym.

PKN uczestniczył w programie pomocy zagranicznej PHARE 2001 „Certyfikacja i normy” – Faza III PL01.02.01. W części twinningowej programu zrealizowano 24 misje ekspertów z konsorcjum AFNOR/DIN/ON.

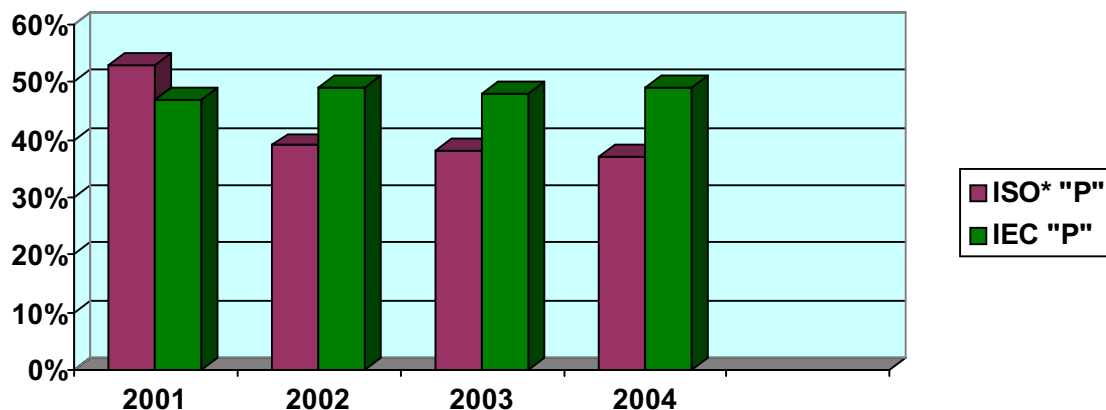
Tablica 11. Uczestnictwo PKN w pracach komitetów technicznych (TC) i podkomitetów (SC) międzynarodowych organizacji normalizacyjnych

Organizacja	Forma członkostwa	Liczba TC+SC / udział procentowy**			
		2001	2002	2003	2004
ISO*	P	343	288	281	272
		53 %	39 %	38%	37%
	O	316	357	354	362
		36 %	48 %	48%	49%
IEC	P	83	86	84	84
		54 %	49 %	48%	48%
	O	88	83	84	85
		44 %	48 %	48%	49%

*) Wspólny Komitet Techniczny ISO/IEC JTC1 ujęto w danych dotyczących ISO

***) Udział procentowy – w stosunku do aktywnych TC + SC

**Udział procentowy PKN w pracach komitetów technicznych (TC)
i podkomitetów (SC) międzynarodowych organizacji normalizacyjnych**

Uczestnictwo w posiedzeniach w 2004 r.:

- ISO – w 28 posiedzeniach brało udział 30 przedstawicieli PKN,
- IEC – w 15 posiedzeniach brało udział 17 przedstawicieli PKN,
- CEN – w 42 posiedzeniach brało udział 47 przedstawicieli PKN,
- CENELEC – w 11 posiedzeniach brało udział 10 przedstawicieli PKN.

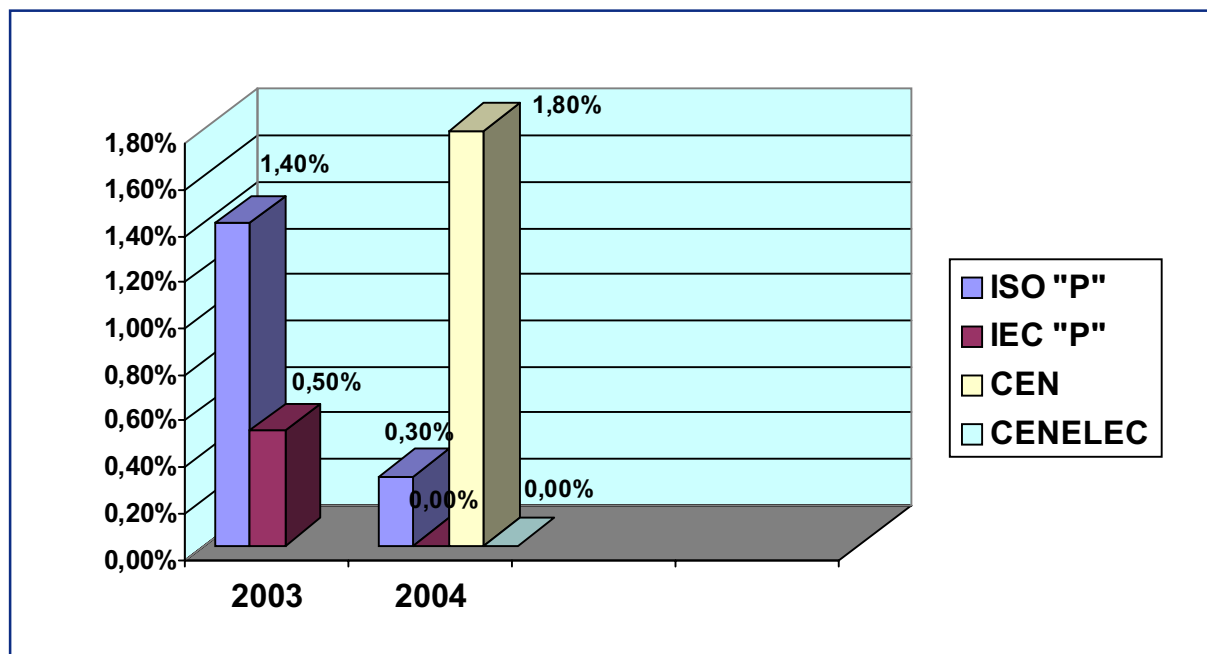
W pracach grup roboczych (WG) tych organizacji brało udział odpowiednio:

- ISO – 107 ekspertów (w 2004 r. zgłoszono 18),
- IEC – 73 ekspertów (w 2004 r. zgłoszono 34),
- CEN – 81 ekspertów (w 2004 r. zgłoszono 38),
- CENELEC – 3 ekspertów (wszyscy zgłoszeni w 2004 r.).

W 2004 r. PKN pracował nad następującą liczbą dokumentów:

- 3095 dokumentów roboczych ISO poddanych opiniowaniu/głosowaniu, w tym 1478 dotyczących TC/SC, w których PKN ma status członka „P”. Udzielono odpowiedzi na 1293 dokumenty, w tym do 162 zgłoszono uwagi merytoryczne, komentarze redakcyjne lub propozycje zmian. PKN zgłosił 1 propozycję korekty do normy ISO;
- 1705 dokumentów roboczych IEC, w tym 839 dotyczących TC/SC, w których PKN ma status członka „P”. Udzielono odpowiedzi na 929 dokumentów, a do 241 zgłoszono uwagi merytoryczne, komentarze redakcyjne lub propozycje zmian. W 2004 r. PKN zgłosił 1 propozycję korekty do normy IEC;
- 621 dokumentów roboczych CEN, które zostały zaopiniowane/głosowane, w tym 435 projektów norm europejskich (prEN). Do 146 prEN zgłoszono uwagi merytoryczne lub redakcyjne;
- 322 dokumenty robocze CENELEC, które zostały zaopiniowane/głosowane, w tym 312 projektów norm europejskich (prEN). Do 8 prEN zgłoszono uwagi merytoryczne lub redakcyjne (*uwagi do prEN opracowywanych na podstawie Porozumienia Drezdeńskiego wysyłane są w ramach współpracy z IEC*).

Statystyka wypełniania przez PKN obowiązków członka międzynarodowych i europejskich organizacji normalizacyjnych wyrażona w procentach nieudzielonych lub udzielonych po terminie obligatoryjnych odpowiedzi na dokumenty i głosowań.

Pod względem wypełniania obowiązków członkowskich PKN plasuje się w pierwszej dziesiątce członków ISO i IEC.

W ostatnich latach uczestnictwo w pracach ISO i IEC pozostaje na podobnym poziomie.

Rok 2004 był wyjątkowy pod względem liczby wizytujących PKN wysoką rangą przedstawicieli normalizacyjnych organizacji międzynarodowych, europejskich i zagranicznych. Robocze wizyty złożyli:

- prezydent ISO dr Oliver Smoot
- wiceprezydent CEN ds. technicznych Lars Flink
- dyrektor ds. technicznych SIS Andreas Sköld
- przewodniczący Rady ds. Certyfikacji CEN Ivar Jachwitz
- dyrektor generalny CENELEC Elena Santiago-Cid
- dyrektor generalny ETSI Karl Heinz Rosenbrock
- dyrektor DIN dr Torsten Bahke
- dyrektor DKE Heinrich Zimmerman oraz zastępca dyrektora DKE Bernhard Thies
- przedstawiciele ČSNI z dyrektorem Otokarem Kuncem
- przedstawiciele Austriackiego Instytutu Normalizacyjnego (ON) i Austriackiego Komitetu Elektrotechniki (ÖVE)
- dyrektor Gosstandart Republiki Białorusi Walery Koreszkow oraz dyrektor Pionu Normalizacji Irina Nikołajewa
- delegacja DPS (Albania) z dyrektorem generalnym Arbenem Nati.

Wizyty przedstawicieli DIN, DKE i BELST zaowocowały podpisaniem porozumień o współpracy.

8 DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA

W 2004 r. realizowano głównie szkolenia na potrzeby własne dla pracowników PKN. Zorganizowano szkolenia z następującej tematyki:

- zamówienia publiczne
- podstawy normalizacji
- Crystal Reports
- projektowanie i wdrożenie systemu zarządzania jakością wg normy ISO 9001
- dokumentowanie systemu zarządzania jakością
- rola kierownictwa w systemie zarządzania jakością
- auditor wewnętrzny systemu zarządzania jakością
- auditor wewnętrzny SZJ – szkolenie pokazowe
- obsługa modułów Zintegrowanego Systemu Informatycznego NORMA
- udzielanie pierwszej pomocy.

Łącznie w kursach zorganizowanych przez PKN uczestniczyło 308 pracowników.

Ponadto pracownicy PKN uczestniczyli w kursach nauki języków obcych oraz szkoleniach specjalistycznych (kursy, konferencje, seminaria) organizowanych przez instytucje zewnętrzne – skierowano 154 pracowników na 97 szkoleń.

W miesiącu grudniu 2004 r. zorganizowano jednodniowe szkolenie dla sekretarzy komitetów technicznych nt. „Nowych zasad funkcjonowania komitetów technicznych w rok po uzyskaniu członkostwa PKN w CEN i CENELEC”. Uczestniczyło w nim ok. 100 osób.

Zestawienie przedstawiające liczbę osób przeszkolonych zaprezentowano w poniższej tabelicy.

Tablica 12. Liczba osób przeszkolonych

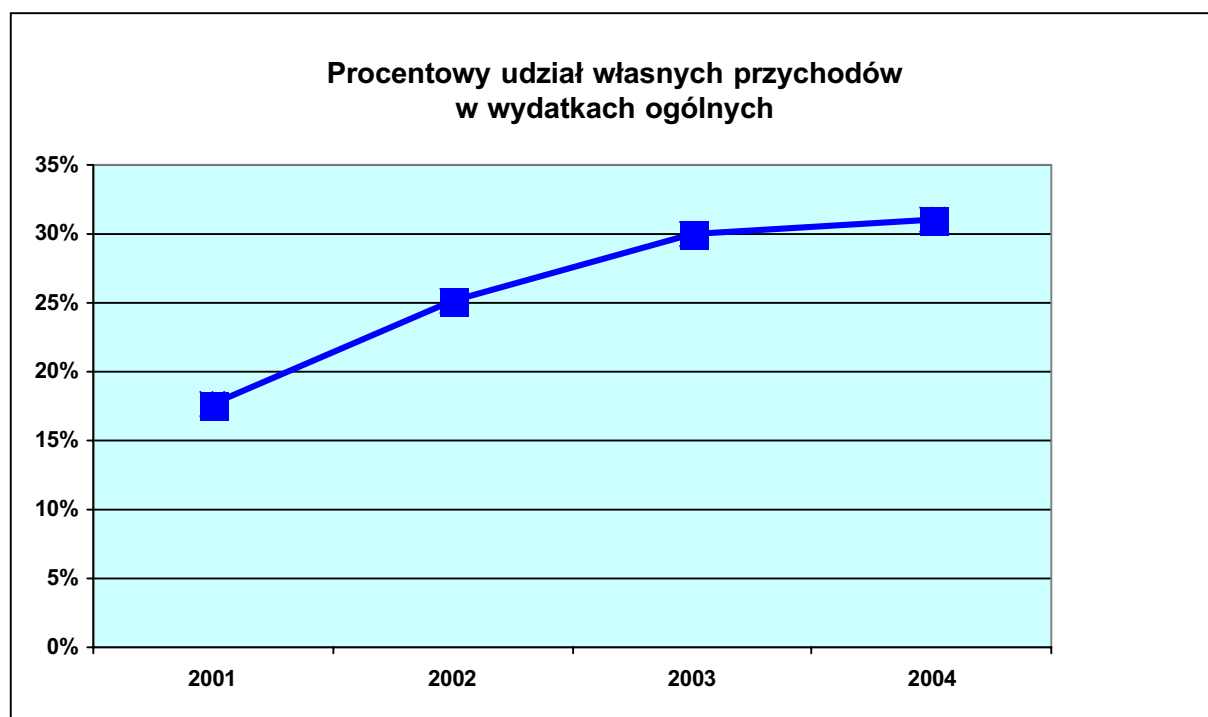
Rodzaj szkolenia	2001	2002	2003	2004
Szkolenia zewnętrzne	407	54	94	100
Szkolenia wewnętrzne	271	323	747	308
Razem	678	377	841	408

9 FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI NORMALIZACYJNEJ

Wydatki PKN na działalność normalizacyjną finansowane są przede wszystkim z budżetu państwa, ale w 2004 r. duży udział miały wypracowane środki specjalne. Wpływy osiągnięte przez PKN – za udzielanie informacji normalizacyjnej, sprzedaż norm i innych produktów normalizacyjnych, dobrowolne wpłaty jednostek gospodarczych itp. – w znaczącej części pokryły wydatki. W 2004 r. osiągnięto dużą dynamikę przyrostu środka specjalnego, głównie ze sprzedaży produktów normalizacyjnych, na co zasadniczy wpływ miało przystąpienie Polski do UE.

Tablica 13. Finanse PKN (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004
1. Wpływy osiągnięte przez PKN (z wyłączeniem wpłaty do budżetu ze środków specjalnych)	5 367	7 206	8 720	11 228
w tym: dobrowolne wpłaty jednostek gospodarczych	45	66	45	44
2. Wydatki PKN ogółem	30 531	28 629	29 019	36 181
w tym: sfinansowane środkami budżetu państwa	25 328	24 181	24 531	26 536
3. Procentowy udział wpływów w wydatkach ogółem (poz. 1 : poz. 2) × 100 %	17,6 %	25,2 %	30,0%	31,0%

Wypracowane przez PKN środki specjalne pozwoliły w 2004 r. na wykonanie bardzo ważnych dla działalności normalizacyjnej zadań inwestycyjnych na ogólną kwotę ok. 3,8 mln zł. Dokonano zakupów sprzętu komputerowego (22 komputery przenośne, 203 komputery osobiste, 14 serwerów, w tym: serwery domeny, baz danych, aplikacyjne, firewall'owe, backup'owe i peryferia), urządzenia aktywne sieci lokalnej, oprogramowanie, w tym oprogramowanie do zarządzania infrastrukturą teleinformatyczną. Zakupiono również kserokopiarki. Wykonane zadania z wykorzystaniem środków specjalnych były kontynuacją prac związanych z dostosowaniem infrastruktury telekomunikacyjnej i informatycznej do współdziałania z odpowiednimi agendami CEN/CENELEC.

Polski Komitet Normalizacyjny
ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa
<http://www.pkn.pl>
